

Obsah

Neproměnné hymny

Pojďte, pokloňme se	3
Blažený muž	4
Hospodine, k tobě volám	6
Světlo tiché.	8
Nedělní prokimen	9
Nyní propouštíš	10
Závěr – propuštění.	11

Tři proměnné hymny na velké večerní

Dogmatik a dva tropary každého hlasu

1. hlas.	12
2. hlas.	14
3. hlas.	16
4. hlas.	18
5. hlas.	20
6. hlas.	22
7. hlas.	24
8. hlas.	26

Dodatky

Hymny někdy zpívané na večerní

Raduj se, Bohorodice Panno (církevně-slovansky)	28
Prokimeny na sedm dní v týdnu	29
Litijní ektenie	30

Zpěv hymnů na velké večerní

①

Neměnné hymny z postupu večerní

②

Tři měnící se hymny zpívané při vchodu a po Otčenáši dle vládnoucího hlasu

Z časoslovu a oktoichu

Druhá část brožury obsahuje ke každému z osmi hlasů: dogmatik (zpívaný při malém vchodu na stichirový nápěv), nedělní tropar a závěrečný (tzv. „propustný“) bohorodičen (oba tropary se zpívají na konci bohoslužby po Otčenáši na troparové nápěvy). Notace dle Gorazdova sborníku. Závěrečné bohorodičny přeloženy nově z církevně-slovanského znění. Dogmatiky a nedělní tropary dle Gorazdova sborníku, místy upraveny dle církevně-slovanské předlohy.

Určeno především **pro službu nedělní velké večerní** (tj. v sobotu večer).

Brožura obsahuje na stránkách 3—11 neproměnné hymny. **Instruktažní nahrávky k notacím** použitých nápěvů lze najít na internetu v kapitole „Nahrávky pro nácvik večerní bohoslužby“ na webové stránce:

<http://zpevník.pravoslavi.cz/>

Na stránkách 12—26 jsou ke každému z osmi hlasů uvedeny tři proměnné hymny (mění se textem i melodií dle vládnoucího hlasu):

dogmatik (tj. bohorodičen, který následuje po »I nyní...« po stichirách na »Hospodine, k tobě volám«; při tomto hymnu se koná tzv. malý vchod) – nápěv dle stichirových melodií Gorazdova sborníku;

nedělní tropar po Otčenáši (stejný se bude zpívat druhého dne při nedělní liturgii) – nápěv dle troparových melodií Gorazdova sborníku;

závěrečný bohorodičen – nápěv dle troparových melodií Gorazdova sborníku.

Při této nedělní velké večerní se **po Otčenáši zpívají tři tropary**:

❶ nedělní, pak »Sláva...« a ❷ tropar světci, který má v neděli památku, a poté »I nyní...« a ❸ závěrečný bohorodičen.

(Pro velkou večerní slouženou k nějakému svátku nutno provést v postupu změny předepsané typikonem, resp. minejí či triodem.)

Ho - spo - di, po - mi - luj;
Ky - ri - e, e - le - i - son;

Ho - spo - di, po - mi - - luj _____ ;
Ky - ri - e, e - le - i - son _____ ;

Ho - - spo - di, po - mi - - - luj.
Ky - - ri - e, e - le - - i - son.

Litijní ektenie

Řecký nápěv (athonský)

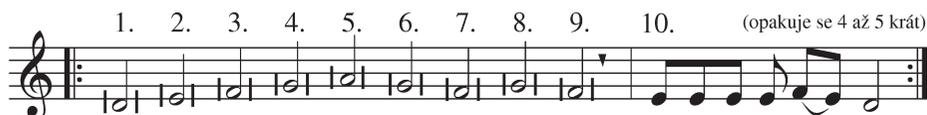
Ho - spo - di, po - mi - luj;
Ky - ri - e, e - le - i - son;

Ho - spo - di, po - mi - - luj ;
Ky - ri - e, e - le - i - son ;

Ho - - spo - di, po - mi - - - luj.
Ky - - ri - e, e - le - - i - son.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. (opakuje se 4 až 5 krát)

Hospodi, pomiluj; ...
Kyrie, eleison; ...

Ho-spo-di, po-mi - luj.
Ky-ri-e, e-le-i-son.

Pojdte, pokloňme se...

„Znamenný rozpěv“

Pojd' - te, po - kloň - me se Krá - li na - še - mu Bo - hu.

Pojd' - te, po - kloň - me se a pad - ně - me

před Kri - stem, Krá - lem na - ším Bo - hem.

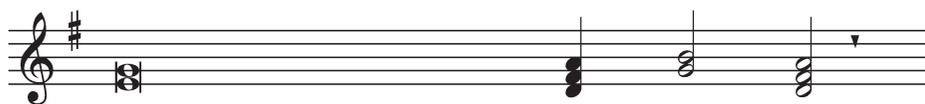
Pojd' - te, po - kloň - me se a pad - ně - me před sa - mým

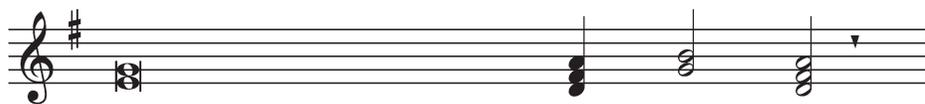
Kri - stem, Krá - lem a Bo - hem na - ším.

Blažený muž...

Podle Gorazdova sborníku

1. Bla-	že - ný muž,
Alleluja, al -	le - lu - ja,
2. Neboť zná Hospodin cestu spra-	ve - dli - vých,
Alleluja, al -	le - lu - ja,
3. Služte Hospodi-	nu s bá - zní
Alleluja, al -	le - lu - ja,
4. Blaže-	ní vši - chni,
Alleluja, al -	le - lu - ja,

5. Povstaň Ho-	spo - di - ne,
Alleluja, al -	le - lu - ja,
6. U tebe, Hospodine,	jest spá - sa,
Alleluja, al -	le - lu - ja,
7. Sláva Otci i Synu i Svaté-	mu Du - chu,
Alleluja, al -	le - lu - ja,
8. Alleluja, alleluja, al-	le - lu - ja.
9. Alleluja, alleluja, al-	le - lu - ja.
10. Alleluja, alleluja, al-	le - lu - ja.

Prokimeny (od sobotního večera dále)

Dle valámského zpěvníku

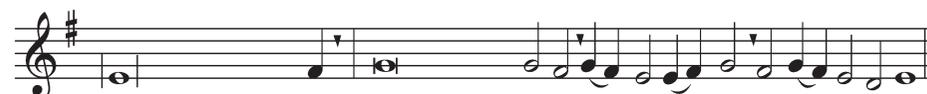
Sobota: Ho - spo - din kra - lu - je o - děn jest__ ve - li - ko - le - - - - po - stí.

Neděle: Aj, nyní dobrořečte Hospodi - nu, vši - chni slu - žeb - ní - ci Ho - spo - di - no - vi.

Pondělí: Hospodin mne vysly - ší, když jej bu - du vzý - - va - - - - ti.

Úterý: Milost tvá, Hospodi - ne, následovati mne bu - de po - vše - chny dny mé - ho - ži - vo - ta.

Středa: Bože ve jménu svém spasiž mne, a si - lou - svo - jí - - - - vuj mne.

Čtvrtek: Pomoc má jest od Hospodi - na, kte - rýž u - či - nil ne - - be i - - ze - mi.

Pátek: Bože, ochránce můj jsi ty; mi - lost tvá - mne před - chá - - - - zej.

Dodatky

Raduj se, Bohorodice Panno...

Starobulharský nápěv

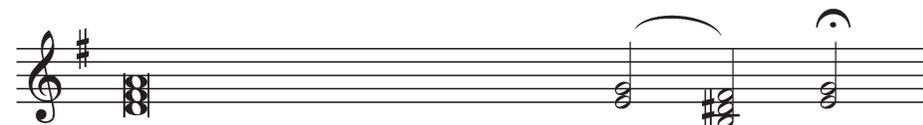
Бо - го - ро - ди - це Де - во, ра - дуй - ся,

бла - го - дат - на - а Ма - ри - е, Го - сподь ех тво - бо - - ю;

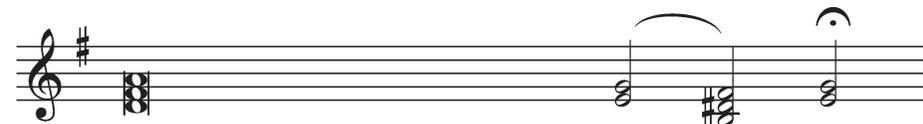
бла - го - сло - вен - на ты в же - нахъ и бла - го - сло - венъ плодъ

чре - ва тво - е - го, иа - ко спа - са

ро - ди - ла е - си дѣшихъ на - - шихъ.

1. kterýž nechodí na radu	bez - bož - ných.
alle-	lu - ja.
2. kdežto cesta bezbožných končí	zá - hu - bou.
alle-	lu - ja.
3. a jásejte Jemu	s ú - ctou.
alle-	lu - ja.
4. kdož doufají	v Ně - ho.
alle-	lu - ja.

5. spasiž mne,	Bo - že můj.
alle-	lu - ja.
6. a nad lidem tvým pože-	hná - ní tvé.
alle-	lu - ja.
7. i nyní i vždycky, až na věky věkův.	A - men.
alle-	lu - ja.
8. Sláva tobě,	Bo - že.
9. Sláva tobě,	Bo - že.
10. Sláva tobě,	Bo - že.

Hospodine, k tobě volám...

Byzantský nápěv, dle Valámu

Ho - spo - di - ne, k to - bě vo - lám, vy - slyš__ mne;

vy - slyš_____ mne, Ho - spo - di - ne.

Ho - spo - di - ne, k to - bě vo - lám, vy - slyš_____ mne,

po - zo - ruj__ hlas mo - dlit . . . . . by_____ mé;

když_____ vzý - vám_____ te . . . be.

Vy - slyš_____ mne, Ho - spo - di - ne.

1. zjevil se na ze- mi a žil s lid - mi.
2. a skrze ni me - zi nás při - šel.
3. ne však dvo - jí o - so - by.

4. vyznáváme Krista, Bo - ha na - še - ho.
5. aby se smiloval nad du- še - mi na - ši - mi.

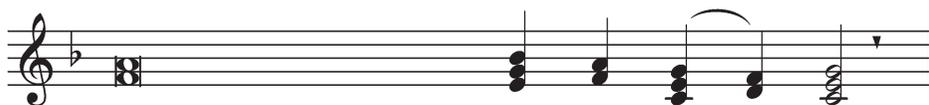

1. a podrobil ses tří- den - ní - mu po - hře - ní,
2. Živote a vzkříšení naše, Pa- ne, slá - va to - bě!

1. a přetrpěl ukřižová- ní, Do - bro - ti - vý,
2. nepřezírej ty, které jsi stvo - řil ru - kou svou.
3. přijmi Bohorodici, jež tě po - ro - di - la
4. a spasiž lid zoufa- lý, Spa - si - te - li náš!

8. hlas *Dogmatik*

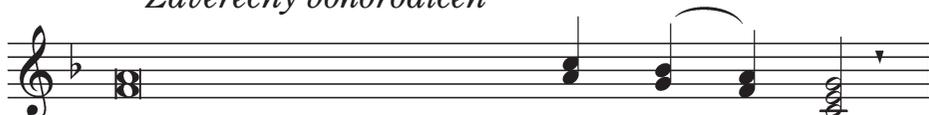
1. Král nebeský z lá - sky k člo - vě - ku
2. Od čisté Panny při - jal tě - lo
3. Vtělený jediný Bůh Syn jest dvojí při - ro - ze - no - sti,
4. Hlásající ho jako vpravdě
dokonalého Boha a dokona- lé - ho člo - vě - ka,
5. Jeho pros, Matko věč - ně pa - nen - ská,

Nedělní tropar

1. S výsosti sestoupil jsi, Mi- lo - srd - ný,
2. abys nás osvobodil od u- tr - pe - ní.

Závěrečný bohorodičen

1. Jenž ses kvůli nám naro- dil z Pan - ny
2. smrtí svrhl smrt a ukázal vzkříše- ní ja - ko Bůh,
3. Projev svou lidumilnost, Mi- lo - sti - vý,
4. a za nás se při - mlou - vá,

Vzná - šej se mo - je mo - dlit - ba

ja - ko ka - di - lo před te - bou

po - zdvi - že - ní ru - kou mých

žer - tva ve - čer - ní.

Vy - slyš mne, Ho - spo - di - ne.

Světlo tiché...

Valámský nápěv

Svět - - lo ti - ché sva - té___ slá - vy___

ne - smr - tel - né - ho Ot - ce ne - be - ské - ho,

Sva - té - ho, Bla - že - né - ho,___ Je - ží - ši Kri - ste.

Při - šed - še k zá - pa - du___ slun - ce___

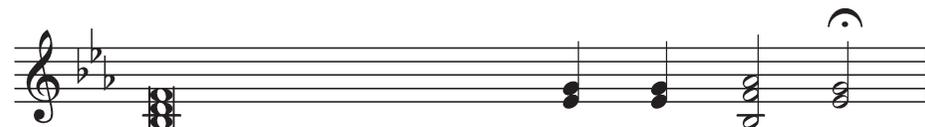
a spa - tři - vše zá - ři___ ve - čer - ní,___ o - pě - vá - me Ot - ce,

Sy - na i Sva - té - ho Du - cha,___ Bo - ha,___

Sy - nu Bo - - ží,___ jenž dá - váš ži - vot,___

1. a zůsta- la jsi Pan - nou,
2. tvého rození zázrak nelze řečí ob - jas - ni - ti.
3. tak i způsob porodu byl ne - po - stiž - ný.
4. Pročež všichni vyznáváme tě jako Bo - ží Mat - ku
5. Pros za spásu du - ší na - šich!

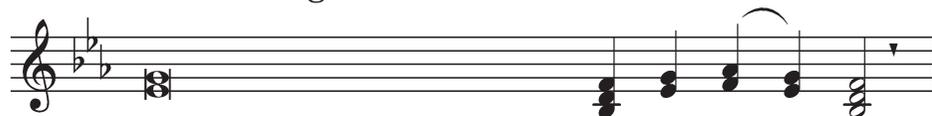

1. a o- te - vřel jsi lo - tru ráj,
2. a apoštolům při- ká - zal jsi hlá - sa - ti,
3. a daroval světu ve- li - kou___ mi - lost.

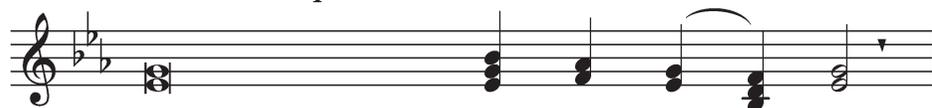
1. kteří doufáme v tebe,
Nejopěvanější, jako v po- klad na - ší spá - sy,
2. zachránila zroze- ním Spa - si - te - le.
3. i po porodu jsi dá - le pan - nou.

7. hlas *Dogmatik*

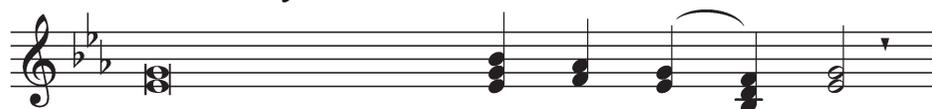
1. Matkou stala ses nadpřirozeně, Bo - ho - ro - di - ce,
2. čehož nevysvětlí a nepochopí ro - zum lid - ský,
3. Jako jsi, Přechistá, zá- zra - čně po - ča - la,
4. Neboť kde chce Bůh, tam překonává se zá - kon pří - ro - dy.
5. a vroucně te - be žá - dá - me:

Nedělní tropar

1. Křížem svým zni - čil jsi smrt
2. pláč žen myronosic promě - nil jsi v ra - dost
3. žes, Kriste Bo - že, z mrt - vých vstal

Závěrečný bohorodičen

1. Z propasti a hlubiny hří - chů vy - ved' nás,
2. neboť jsi nás, hříchu pod - ro - be - né,
3. Pannou jsi byla před
porodem a pannou, když jsi ro - di - la,

ho - den jsi po vše - chny - ča - sy

hla - sy cti - ho - dný - mi být o - pě - vo - ván;

pro - čež svět te - be ve - le - bí.

Nedělní prokimen

V sobotu večer:

Ho - spo - din kra - lu - je

o - děn jest ve - li - ko - le - po - stí.

Nyní propouštíš...

Řecký nápěv

Ny - ní pro-pou-štíš, slu - že - bní - ka své - ho, Pa - - - ne,

po - dle slo - va své - ho v po - ko - ji,

ne - boť vi - dě - ly o - či mé spa - se - ní tvé,

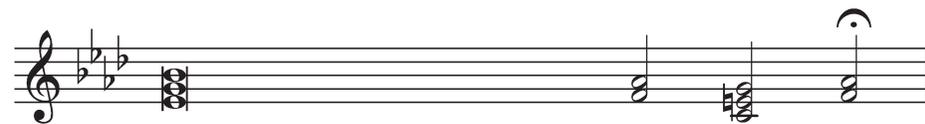
kte - ré jsi při - pra - vil před ob - li - če - jem všech li - dí:

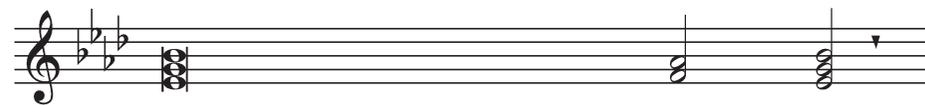
svě - tlo ke zje - ve - ní po - ha - nům,

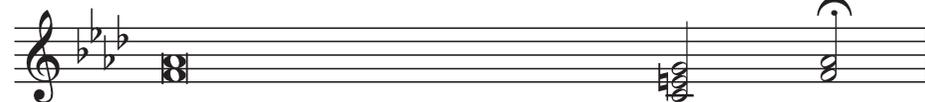
a slá - vu li - du své - ho, li - - du is - ra - el - ské - ho.

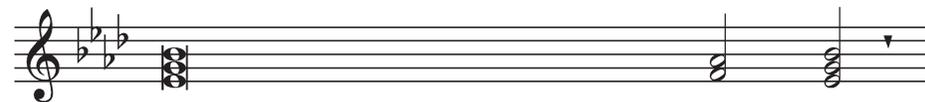
1. kdož by neoslavoval přecistého poro - du tvé - ho?
2. vzešel z tebe, čistá, vtěliv se ne - vý - stíž - ně.
3. i přirozenost lidskou přijal kvů - li nám;
4. ale vyznáván je ve dvou
nesplývajících spojených přiro - ze - no - stech.
5. aby se smiloval nad dušemi na - ši - mi.

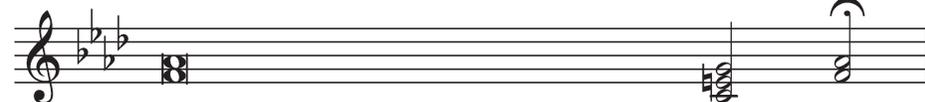
1. a hlídači str - nu - li,
2. neutrpěv od ně - ho,

1. hledajíc přecisté tě - lo tvé.
2. Vstavší z mrtvých Pane, sláva to - bě!

1. ze svobodného rozhod - nu - tí
2. pravil jsi andělům: „Radujte se se mnou,

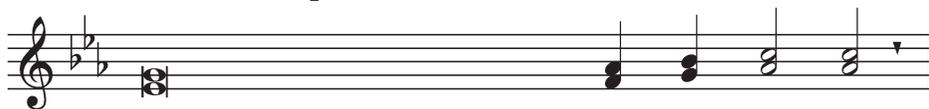
1. a zazářil jsi světu na kří - ži.
2. Bože náš, který jsi moudře vše učinil, sláva to - bě!

1. hlas

Dogmatik

1. Opěvujme Pan - nu Ma - ri - i,
2. Ona jest slávou světa a bra - nou ne - bes - kou,
3. Ona se stala nebem a chrá - mem Bož - ství
4. Ona zjed - na - la nám mír
5. Máme-li v ní baš - tu ví - ry,
6. Vzmuž se tedy, li - de Bo - ží,

Nedělní tropar

1. Ač kámen od židů byl za - pe - če - těn,
2. vstal jsi z mrtvých třetího dne, Spa - si - te - li,
3. Proto mocnosti nebeské volaly tobě, Ži - vo - to - dár - ce:
4. Sláva Krá - lov - ství tvé mu,

Závěrečný bohorodičen

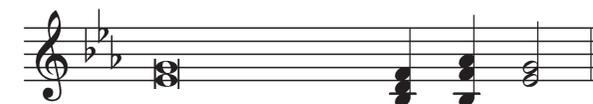
1. Gabriel ti zvěstoval: „Ra - duj se, Pan - no,“
2. vtělil v tebe, sva - tá schrá - no,
3. Stala ses prostranněj - ší než ne - be - sa,
4. Sláva Tomu, který se v te - be vtě - lil!
5. Sláva Tomu, který nás o - svo - bo - dil

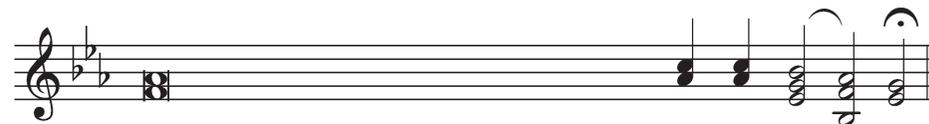
1. obraz vždy pa - nen - ské ne - vě - sty.
2. zde jest Gabriel jako slu - žeb - ník zá - zra - ku.
3. nyní Panna bez účasti muže ro - dí Kris - ta.
4. Neposkrvněná po narození
Emmanuele zůstala ne - po - ru - še - nou.
5. smiluj se nad ná - mi!

1. Slovo spoluvěčné s Ot - cem a Du - chem,
2. a pokloň - me se Je - mu,
3. smrt přetrpěti a vzkří - si - ti ze - mře - lé

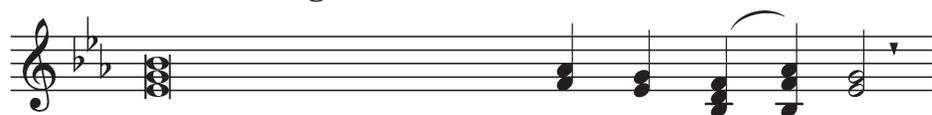

3. skrze slavné vzkří - še - ní své.

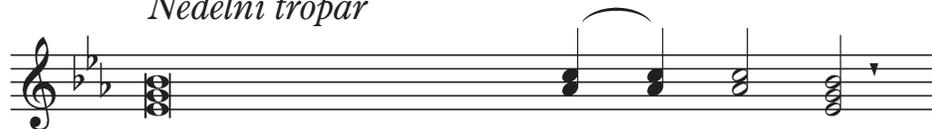

1. Raduj se, hradbo a zástito těch, kteří se k tobě u - tí - ka - jí!
2. a jež jsi manželství ne - po - zna - la,
3. Tvůrce své - ho a Bo - ha.
4. kdo opěvují a klanějí se Tomu, Jehož jsi po - ro - di - la.

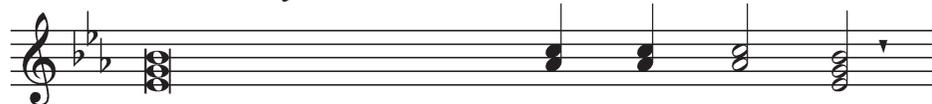
5. hlas

Dogmatik

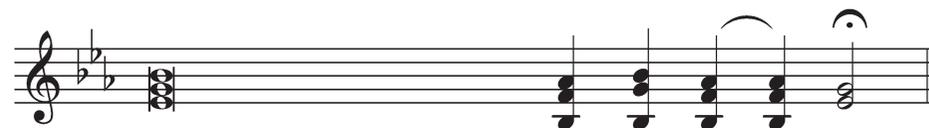
1. V Rudém moři načrt- nut byl kdy - si
2. Tam byl Mojžíš jako roz - dě - li - tel vod,
3. Tehdy Israel jako po souši přešel moř - skou hlu - bi - nu,
4. Moře po přechodu Israele zůstalo ne - pře - chod - ným,
5. Bože od věků jsoucí, jenž zjevil ses ja - ko člo - věk,

Nedělní tropar

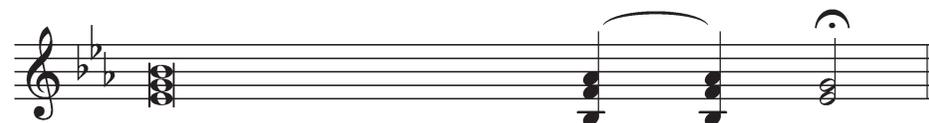
1. Oslavujme, vě - ři - cí,
2. z Panny ke spasení našemu se zro - di - vší,
3. neboť ráčilo vstoupiti tě - lem na kříž,

Závěrečný bohorodičen

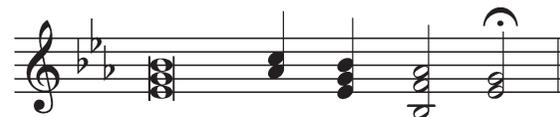
1. Raduj se, neproniknutelná brá - no Pá - ně!
2. Raduj se, přístave, v němž bou - ře ne - ní,
3. ale porodila tě - les - ně
4. Neustávej se mod - lit za ty,

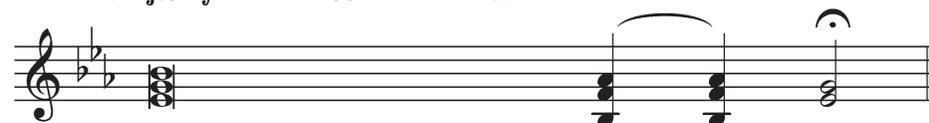
1. která vzešla z lidí a poro- di - la Pá - na.
2. předmětem písní andělských a o- zdo - bou vě - ři - cích.
3. a rozbořila přehradu ne - přá - tel - ství.
4. a ote- vře - la krá - lov - ství.
5. máme obráncem Pána z ní zro - ze - né - ho.
6. neboť On zvítězí nad nepřáteli ja - ko vše - moc - ný.

1. a vojíní střežili přečisté tvé tě - lo,
2. a daroval jsi světu ži - vot.
3. Sláva vzkříšení tvému, Kris - te!
4. sláva prozřetel- nos - ti tvé;

4. jediný Li - du - mi - le!

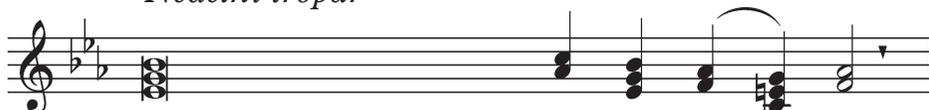

1. a při těch slovech se Vlád - ce všech
2. jak to řekl spravedlivý Da - vid.
3. když jsi nosila svého Tvůr - ce.
4. Sláva Tomu, který z tebe vze - šel!
5. tím, že se z tebe na - ro - dil.

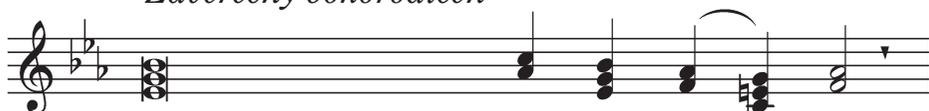
2. hlas

Dogmatik

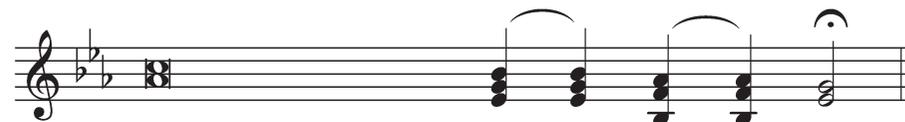
1. Minul stín sta- ré - ho zá - ko - na,
2. Neboť jako hoří- cí keř ne - sho - řel,
3. Místo ohni- vé - ho slou - pu
4. a místo Mojžíše je zde Kris - tus,

Nedělní tropar

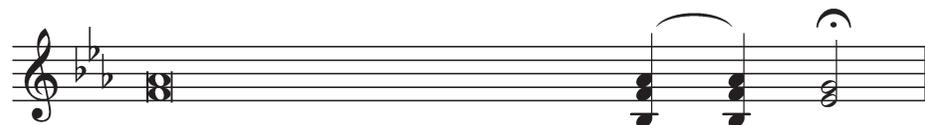
1. Když sestoupil jsi ke smrti, Živote ne - smr - tel - ný,
2. když pak i zesnulé z podsvě- tí jsi vzkří - sil,
3. Životodárce, Kris - te, Bo - že náš,

Závěrečný bohorodičen

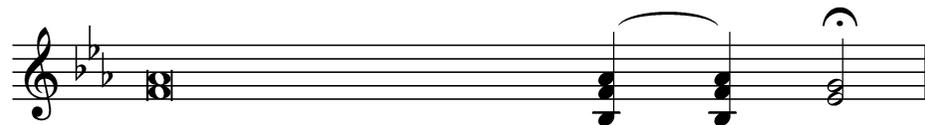
1. Rozum převyšující a nes- mír - ně slav - ná
2. Zapečetěna čistotou a chrá- ně - ná pa - nen - stvím,
3. jež porodila pra- vé - ho Bo - ha.

1. stal se Bo - ho - ot - cem,
2. který ti učinil vě - ci ve - li - ké:
3. Neboť Bůh učinil tebe,
Matku svou, prostřed- ni - cí ži - vo - ta,
4. aby znovu obnovil
v člověku obraz svůj poru- še - ný váš - ně - mi.
5. a vzav ji na ramena, přine- sl - ji k Ot - ci;
6. a spa - sil _____ svět.
7. mající veliké a hojné mi - lo - sr - den - ství.

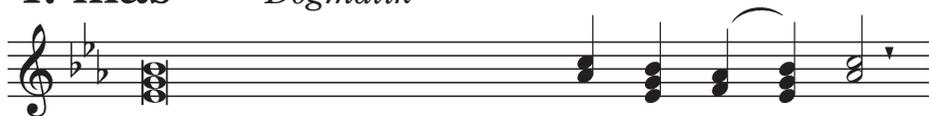

1. od anděla zvěděly učednice Pá - ně
2. pravily apoštolům, jása- jí - ce:
3. darující světu milost ve - li - kou.

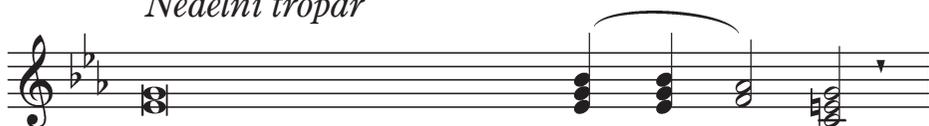
1. i andělům neznámé ta - jem - ství:
2. se pozemšťanům zje - vil Bůh,
3. a kříž kvůli nám dobrovolně při - jal;
4. a spasil od smrti duše na - še.

4. hlas *Dogmatik*

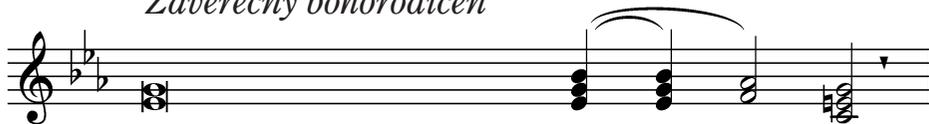
1. Prorok David, jenž díky tobě, Bo - ho - ro - di - ce,
2. v žalmu o tobě pra - vil To - mu,
3. „Stanula královna po pra - vi - ci tvé.“
4. ráčil bez otce vtěliti se skrze tebe, Bo - ho - ro - di - ce,
5. On našel v horách zbloudilou a zdivo- če - lou o - věč - ku
6. podle vůle své připojil ji k moc- nos - tem ne - bes - kým
7. On jest vprav - dě Kris - tus,

Nedělní tropar

1. Radostnou zvěst o zmrtvých- vstá - - ní
2. a zbavivše se pradávného od - sou - ze - ní,
3. Smrt je potřena, vstal z mrtvých Kris - tus Bůh náš,

Závěrečný bohorodičen

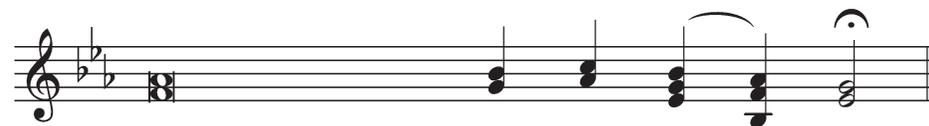
1. Hle, ono od věků skry - - té,
2. skrze tebe, Bo - ho - rodi - ce,
3. vtělený v nesmíšeném sje - no - ce - ní,
4. skrze něj vzkřísil prvostvořeného A - da - ma

1. když při - šla bla - ho - dať.
2. tak i ty, Panno, jsi porodila a Pan - nou zů - sta - la.
3. zasvitlo nám Slunce spra - ve - dl - no - sti,
4. našich du - ší Spa - si - tel.

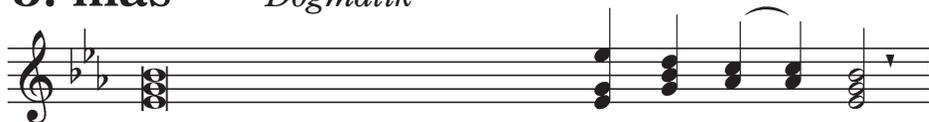

1. tehdy peklo jsi umrtvil bles - kem Bož - ství;
2. všechny moci ne- be - ské zvo - la - ly:
3. sláva, slá - va to - bě!

1. jsou tvá tajemství, Bo - ho - ro - di - ce.
2. stala ses sku- teč - nou mat - kou,
3. Toho pros za spásu du - ší na - šich!

3. hlas

Dogmatik

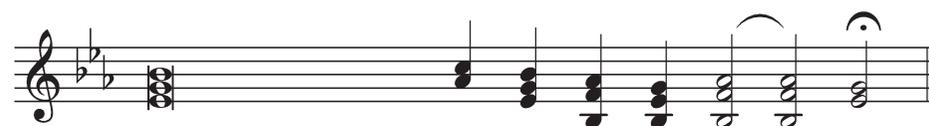
1. Jak nediviti se zrození Boho-člověka z te - be, Pře - čis - tá?
2. tělesně jsi bez otce poro- di - la Sy - na,
3. nedoznal žádné změny ni smíšení neb roz - dě - le - ní,
4. Proto pros, Matko – Panno, Vlád- ky - ně, u Ně - ho,
5. kteří pravoslavně vy - zná - vá - me

Nedělní tropar

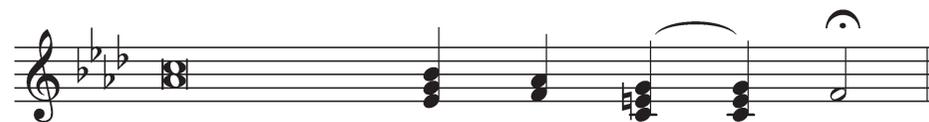
1. Ať veselí se ne - be - šťa - né,
2. neboť u- ká - zal Hos - po - din
3. přemohl smrtí smrt jako prvo- ti - na ze - mře - lých,
4. a da- ro - val svě - tu

Závěrečný bohorodičen

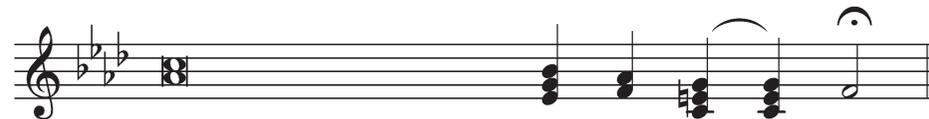
1. Tebe, Bohorodice Panno, o - pě - vá - me
2. neboť syn tvůj a náš Bůh v tě - le,
3. snášel utr- pe - ní kří - že

1. Neboť nepoznavši muže, zce - la ne - po - ru - še - ná
2. jehož před věky 0 - tec zro - dil bez mat - ky,
3. ale zachoval v plnosti při - ro - ze - nost o - bo - jí.
4. aby spa - sil du - še na - še,
5. tebe ja - ko Bo - ho - ro - di - ci.

1. ať radují se po - zem - šťa - né,
2. moc ra- me - ne své - ho;
3. z útroby pekla vy - svo - bo - dil nás
4. ve- li - kou mi - lost.

1. jako prostředníci spásy našeho po - ko - le - ní,
2. které z te - be při - jal,
3. a vysvobodil nás ze záhuby ja - ko Li - du - mil.